

GATE

r c h a e o l o g y

Programma van Maatregelen

Bureauonderzoek
2019C83

Landschappelijk bodemonderzoek
2019D134

Lochristi
Hoeksensstraat

Sander Van De Velde

Ghent Archaeological Team bvba
Dorpsstraat 73
8450 Bredene

Colofon

Project:
Lochristi Hoekskenstraat 2019C83-D134

Uitvoerder:
GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba [GATE]
Sander Van De Velde

© 2019 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of
aangepast worden, opgeslagen in een
geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar
gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook,
elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder
toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

Inhoudstafel

Colofon	i
Inhoudstafel	i
Inleiding	1
PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	
1. Gemotiveerd advies voorwaardelijke maatregelen.....	1
1.1 Volledigheid gevoerde onderzoek.....	1
1.2 Aan- of afwezigheid archeologische site	1
1.3 Impact- en maatregelbepaling	2
1.4 Concretisering maatregelen	2
Bibliografie	ii
Bijlage	ii

Inleiding

De initiatiefnemer plant uitbreidingswerken aan serre- en tuinbouwinfrastructuur in Lochristi, prov. Oost-Vlaanderen. De als plangebied gemarkeerde oppervlakte overschrijdt drempelwaarden opgenomen in het Onroerendergoeddecreet [opp. ca. 1,3 ha]. Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde of erkende archeologische zone, nog in een zone waar geen archeologie meer te verwachten valt. Hierdoor moet een archeologienota worden opgesteld. GATE werd aangesteld om deze archeologienota door middel van een bureaustudie op te maken met advies naar eventueel uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding of vrijgave.

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies voorwaardelijke maatregelen

Het Programma van Maatregelen [PvM] is het finale *resumé* van een gefaseerd onderzoekprocedé. Hieruit moet blijken dat elke gemaakte stap, beslissing of advies de kwaliteit en volledigheid van de resultaten garandeert, zónder onnodige stappen genomen te hebben en toch mét optimale toekomstmogelijkheden van verzamelde data.

1.1 Volledigheid gevoerde onderzoek

De voorgelegde archeologienota betreft de neerslag van een archeologisch vooronderzoek uitsluitend op basis van bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek. De archeologienota op basis van bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek wordt beschouwd als volledig. De bestaande archeologische en historische bronnen leveren voldoende informatie om aan te tonen dat het potentieel tot kennisvermeerdering laag moet worden ingeschat. Bijkomend vooronderzoek zonder [of conditioneel mét] ingreep in de bodem achten we niet noodzakelijk, ondanks verzamelde data *strictu sensu* niet toelaten om de afwezigheid van een archeologische site uit te sluiten.

1.2 Aan- of afwezigheid archeologische site

We bevinden ons in Lochristi, gemeente pal ten oosten van Gent, prov. Oost-Vlaanderen. De gemeente, en zo het projectgebied, is gelegen centraal in zowel Zandig Vlaanderen [litho-pedologisch] als in de Vlaamse Vallei [VV]. Binnen de VV wordt Lochristi vandaag afgezoomd door de [historische] rivierlopen van de Moervaart [N], de Durme [O], de Schelde [Z] en het kanaal Gent-Terneuzen [W]. Met een scherper gestelde resolutie hoort het plangebied tot de bedrijfspercelen van de initiatiefnemer ten noorden van de dorpskern tussen de Hoeksensstraat [O] en de Bevrijdingslaan [W], kadastraal: Lochristi Afd. 1/ Sectie A/ nr. 751.

Archeologisch potentieel:

Potentiële kenniswinst rust op de accidentele trefkans i.v.m. prehistorische activiteit op en rond een droge, licht verheven landschappelijke positie in een verder laaggelegen en waterverzadigd landschap. Detectie van hieraan gekoppelde [sporen-] vindplaatsen vereisen specifieke bodemcondities die we binnen het actuele plangebied niet opmerkten. Als context scheppende aanwijzingen voor prehistorische activiteit zijn we tot op heden aangewezen op geïsoleerde losse- en prospectievondsten van lithische artefacten en de nabijheid van de prehistorisch gedocumenteerde Moervaartdepressie in het noorden.

Voorts is het landschap in en rondom Lochristi [historisch traceerbaar] bekend als ontgonnen bosland, en vanaf de late middeleeuwen als voortdurend agrarisch bewerkt gebied; waarbij de middeleeuwse dorpskern slechts een weinig is uitgegroeid voor de 19^{de} eeuw.

Bodemverstoring:

Het onderzochte landbouwperceel¹ onderging in het recente verleden nivelleringswerken, welke een grote impact hebben op de actuele staat van de bodem. **Het archeologische relevante en leesbare niveau [VvR § 2.2.1.1] ligt hierdoor op een selecte zone in de zuidoostelijke hoek na, overal dieper dan 0,75 m onder het huidige maaiveld.**

Geplande bodemingrepen reiken met uitzondering van ca. 1050 m² in genoemde hoek [infiltratiebekken] nergens dieper dan 0,5 m. Deze effectieve ingreepdiepte wordt volgens het ontwerpplan nog gewijzigd door bijkomende nivellering [VvR § 1.1.3.3].

Het terrein is momenteel al opgehoogd en van [her]bruikbare teelaarde is geen sprake meer. Als deel van de bijkomende ophoging [lokaal tot 8 m TAW] graven geplande werken bijgevolg geen teelaarde weg. Dit vertaalt naar ca. 0,6 m toegevoegde ophoging in de zone voor het nieuwe infiltratiebekken. In dit deel van het projectgebied ligt het archeologisch niveau navenant op ca. 2 m onder het maaiveld vóór uitgraving van het nieuwe infiltratiebekken.

We stellen dat de geplande ingrepen een zeer kleine impact hebben op de huidige staat van het bodemarchief. Daarenboven is de zone waarin verstoring wél nefast is voor het archeologisch bestand zeer beperkt in oppervlakte.

1.3 Impact- en maatregelbepaling

De relevante ingreepzone is ca. 1,3 ha groot. Hierbinnen is de impact op het bodemarchief groot op een aaneengesloten oppervlakte van 1059 m² langs de zuidoostelijke rand van het plangebied [Fig. 1]. Deze zone is voorbehouden voor de uitgraving van een infiltratiebekken. Alle overige bodemingrepen, incl. de verdere ophoging van de zuidelijke helft van het perceel roeren geen nieuwe grond.

1.4 Concretisering maatregelen

Op de plaatsen waar ingrepen in de bodem plaatsvinden, is een klein potentieel voor het aantreffen van sporevindplaatsen vanaf het mesolithicum en jonger. Deze oppervlakte is echter klein en met het oog op potentiële archeologische kenniswinst kostenbaten weinig efficiënt. Hierdoor opteert GATE om het perceel dat het projectgebied uitmaakt vrij te stellen van verder voor- of vervolgonderzoek.

¹ Bureauonderzoek 2019C83; Landschappelijk bodemonderzoek 2019D134

Bibliografie

Literatuur:

-

Bijlage

Figurenlijst:

-